

25.11.2022

MML 124619/00 04 00/2022

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta

MmV@eduskunta.fi

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnan lausuntopyyntö 24.11.2022, HE 76/2022 vp

**MAANMITTAUSLAITOKSEN LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ EDUSKUNNALLE
LUONNONSUOJELULAIKSI JA ERÄIDEN SIIHEN LIITTYVIEN LAKIEN MUUTTAMISESTA**

Maanmittauslaitos kiittää mahdollisuudesta lausua eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnan lausuntopyyntöön hallituksen esityksestä eduskunnalle luonnonsuojelulaksi ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta. Maanmittauslaitos esittää asiassa seuraavaa.

Erityisesti Maanmittauslaitokselta on haluttu kannanottoa siitä, ovatko kaikki lähteet, kalkkilammet ja lähteiköt merkitty karttaan, jotta maanomistajat tietävät omistamillaan alueilla olevan uhanalaisia luontotyypppejä.

Maanmittauslaitos lausuu, että kaiketi valiokunnassa tarkoitetaan tässä yhteydessä "kartalla" peruskarttaa tai muuta maaston topografian osoittavaa maastokarttaa sekä näiden tuottamiseen liittyvää numeerista paikkatietoaineistoa. Tähän aineistoon sisältyvät kaikki oikaistuilta ilmakuvilta ilmenevät luontokohteet, kuten lammet ja lähteiköt, tosin hyvin pienet kohteet, kuten yksittäiset lähteet saattavat kartalta puuttua kuvausteknisistä syistä.

Maanmittauslaitoksen paikkatietoaineistolla, jonka avulla esimerkiksi maastokartat tuotetaan, ei ole julkista luotettavuutta siinä mielessä, että nimenomaan tämä aineisto sitovasti osoittaisi yksittäisen maanomistajan maalla tai vesialueella sijaitsevat uhanalaiset luontotyyppit. Sanotut kohteet on määrittänyt suojelupäätökset tehnyt viranomainen tai ne on määritetty luonnonsuojelu- tai muussa lainsäädännössä esim. luettelona. Tämän tyyppisiä kohteita on nykyisen luonnonsuojelulain ohella esim. metsälaissa. Määritykset on tehty asianomaisen viranomaisen valitsemassa kartta-aineistossa, joka välttämättä ei ole Maanmittauslaitoksen tuottamaa kartta-aineistoa. Kohteita ei ole viety kattavasti Maanmittauslaitoksen peruskartoille tai muille maastokartoille. Maanmittauslaitoksen maastotietokannalla ei ole laissa kirjoitettuna selkeästi perusrekisterin ominaisuutta. Maanomistaja ei siten voi luotettavasti saada selville omistamillaan alueilla sijaitsevia uhanalaisia luontokohteita peruskartalta.

25.11.2022

MML 124619/00 04 00/2022

Voimassa olevassa luonnonsuojelulaissa on nimetty tiettyjä luonto- tai suojelukohteita, jotka on vietävä kiinteistötietojärjestelmään. Lisäksi laissa on lueteltu yleisesti uhanalaisia luontokohteita, joita kuitenkin ei yksilöidysti ole määritetty kiinteistöittäin eikä niitä liioin ole viety maastokartoille, vaan luettelo kohteista on vain yleisesti laissa ilman sijaintitietoja.

Kiinteistötoimituksessa määrätyt luonnonsuojelualueiden, kuten luonnonpuistojen tai kansallispuistojen käydyt rajat muita kiinteistöjä vastaan käyvät ilmi kiinteistörekisterikartalta. Samoin valtion omistamilla mailla määrätyt talousmetsän ja suojelualueen väliset rajat maanmittaustoimituksissa määrättyinä rajoina käyvät ilmi kiinteistörekisterikartalta ja asianomaisen maanmittaustoimituksen toimituskartoilta, joilla jälkimmäisillä lisäksi on julkisen luotettavuuden oikeudellinen ominaisuus ja oikeudellinen sitovuus yleisesti.

Muilta osin Maanmittauslaitos lausuu, koska ei lainvalmistelussa ole lainkaan ollut osallisena, että luonnonsuojelulaissa määritetyt korvauskynnykset tietyistä maanomistajan maille jäävistä suojeltavista luontokohteista ovat korvauksen saajan näkökulmasta kohtuuttoman epäselviä, jolloin sanotut korvauskynnykset esim. huomattavasta haitasta, kohtuuttomasta haitasta taikka merkityksellisestä haitasta samalla ovat haitan arviointia suorittavan toimitusinsinöörin tai myös maa- ja metsätalouden kannalta kiinteistöarviointia vaikeuttavia seikkoja kaikkinaisessa epätarkkuudessaan.

Varsinaisesta omistusoikeuden lunastuksesta valtiolle määrättävä lunastuskorvaus valtion maksettavaksi puolestaan on luonnonsuojelulaissa korvausperusteena asianmukainen ja yksiselitteinen, ja tällaista korvausperustetta lunastustoimikuntien on selkeää soveltaa alueita hankittaessa valtiolle kiinteistötoimituksissa.

Pääjohtaja *Allekirjoitettu sähköisesti*
Pasi Patrikainen

Maanmittausneuvos *Allekirjoitettu sähköisesti*
Markku Markkula

TIEDOKSI

Maa- ja metsätalousministeriö